بیست و دومین همایش سالانه بینالمللی مهندسی مکانیک ایران،ISME2014 دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز ، ایران،2تا4 اردیبهشت 1393

بررسی عددی تغییر قدرت پتانسیل های غیر یکنواخت زتا در ریزمجراهای دارای انشعاب

محمد رضا معاونیان¹، محمد حسن جوار شکیان²،علی رضا ناجی میدانی³

m.moavenian10@yhoo.com ¹دانشجوی کارشناسی ارشد گروه مهندسی مکانیک موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری مشهد، 2عضو هیئت علمی گروه مهندسی مکانیک دانشگاه فردوسی مشهد.javareshkian@um.ac.ir 3عضو هیئت علمی گروه مهندسی مکانیک موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری مشهد

چکیدہ

در این پژوهش یک ریزمجرای چند راهه با گرفتگی مجرا شبیه سازی عددی شده است. معادله استوکس برای توزیع میدان الکتریکی خارجی و معادله پواسون - بولتزمن برای توزیع پتانسیل لایه های دوبل الکتریکی برای یک سیال نیوتنی تراکم ناپذیردرحالت جریان پایای داخلی در ریزمجرای مسطح توسط یک روش عددی برمبنای حجم محدود با متغیرهای هم مکان دریک سیستم مختصات منطبق برمرزگسسته حل گردیده اند. قدرتهای مختلفی از پتانسیل های غیر یکنواخت زتا در محل دارای انشعاب شبیه سازی شده اند و راه حلی جهت همگون سازی میدان سرعت اطراف ناحیه غیر یکنواخت زتا توسط تغییر پتانسیل انشعابات ریزمجرا ارائه شده است.

واژه های کلیدی

ريز مجرا، زتا پتانسيل غير يكنواخت، جريان الكترواسماتيك، انشعاب

مقدمه

بررسی در مورد ریزمجراها از سالها پیش در برخی ازکشورها آغاز شده است، و زمینه های مختلفی از شبیه سازی و ساخت و به کار گیری ازاین ابزار مورد مطالعه قرار گرفته است. از این وسایل به منظور جداسازی و یا ترکیب نمونه های سیال میکروفلوئیدی استفاده می شود؛ از نمونه های کاربردی آن می توان به استفاده آنها در صنعت داروسازی جهت ساخت داروها با ترکیبات و غلظت مشخص اشاره نمود.

در واقع جهت اطمینان از عملکرد دقیق سیستم میکرو پمپهایی با همین ابعاد به این وسایل اضافه می شوند. به عبارت دیگر پمپ های الکترواسمتیک با بخش های غیر متحرک می توانند به طور موثری سیال را به وسیله اعمال میدان الکتریکی خارجی در داخل ریزمجرا انتقال دهند. هنگامی که یک سطح ناسانا در معرض یک محلول الکترولیت قرار می گیرد یک بار الکتریکی تولید می شود، سطح باردار یونهای محلول مجاور خود را تحت تاثیر قرار می دهد به طوری که بارهای نا هم نام سطح و محلول جذب یکدیگر می شوند.

در نتیجه این فرآیند بارهای مخالف ناحیه وسیعی در نزدیک دیواره تشکیل می دهند که به نام لایه های دوبل الکتریکی (ای دی ال) معروفند. در حقیقت واکنش محلول یونیزه شده با بار استاتیکی روی سطح نارسانا در دیواره ریزمجرا تشکیل لایه های دوبل الکتریکی را می دهد. لایه های دوبل الکتریکی خود شامل دو زیر لایه به نام های لایه استرن و لایه پخش می باشد، دسته یونهای نزدیک دیواره تشکیل لایه استرن را می دهند، این یونها داخل این لایه با نیروی قوی الکترواستاتیک به دیواره می چسبند، و در نتیجه نزدیک دیواره ساکن می شوند. بلافاصله پس از این لایه، لایه پخش تشکیل می شود که در این لایه یونهای با چگالی متفاوت قرار دارند که از رابطـه بولتزمن پیروی می کند.

پژوهشگران بسیاری به بررسی اثرات غیر یکنواختی پتانسیل هاي زتا پرداخته اند كه به چند نمونه از آنها اشاره مي كنيم. ديلپ و ديرك[1] به مطالعه جريان الكترواستيك درريزمجراها پرداخته اند، و دیواره های کانال که دارای پتانسیل های غیر یکنواخت هستند را توسط اصلاح شیمیایی با یک پلیمر کاتیونی اصلاح کرده اند. همچنین به اعمال ولتاژ بر روی الکترودهای ورودی و کنترل تنش برشی یکنواخت اشاره ای داشته اند. پارک و لی[2] به بررسی زبری دیواره ناشی از غیر یکنواختی پتانسیل های زتا پرداخته اند و سعی کرده اند تا رابطه ای برای پتانسیلهای غیر یکنواخت دیواره بدست آورند. همچنین رابطه سرعت جریان با زبری دیواره را مورد بررسی قرار داده اند. کلادیو[3] در تحقیقش به شبکه های میکرو سیالاتی در ریزمجراهای دارای انشعاب اشاره داشته و نرخ جریان سیال و جریان الکتریکی را در هر شاخه از شبکه به عنوان تابعی از پتانسیل الکتریکی کاربردی و گرادیانهای فشار مدل سازی کرده است. ژوکوفسکی و همکاران [4] یک کانال مستقیم با طول ثابث و زتا پتانسیل های متغیر را مورد بررسی قرار داده اند. آنها ترکیبی از جريان الكترواسمتيك و جريان فشار محور را از داخل يك كانال مستقیم عبور داده اند و تغییرات طولی پتانسیل زتا را بررسی کرده اند. و در نتیجه تحقیقاتشان توسط توزیع سرعت هیدرودینامیک، ارتفاع صفحه كانال براى يك حلال غيرالكتروليت مرتبط با توزيع طولی کانال را بدست آورده اند. لی و همکاران [5] ویژگی های جریان الکترواسمتیک در ریزمجراهای استوانه ای را بررسی نموده اند.

آنها به تاثیرات پتانسیل های غیر یکنواخت زتا بر روی پروفیل سرعت نیز اشاره ای داشته اند. در ادامه به گردش جریان محلی با استفاده از الگوی ناهمگن از پتانسیل های زتا و یا ترکیبی از یک توزیع پتانسیل زتا ناهمگن و اختلاف فشار اعمال شده برروی کانال پرداخته اند. همچنین افرادی همچون یالسین و همکاران [6]،سانچز و همکاران [7]، هادی گل و همکاران [8]،میر بزرگیونیازمند [9] به بررسی زتا پتانسیل های غیر یکنواخت در ریزمجراها پرداخته اند.

مرور اجمالي تحقيقات انجام شده، نشان مي دهد كـه اگـر چـه ویژگی اصلی پتانسیل های غیر یکنواخت زتا مرتبط با جریان الکترواسمتیک مورد بررسی قرار گرفته اند، اما تاکنون به بررسی پتانسیل های غیر یکنواخت زتا در ریزمجراهای چند راهه که در محل انشعاب دچار خلل باشند پرداخته نشده است. هدف از این تحقیق بررسی این پدیده در قدرتهای مختلف پتانسیل های غیر یکنواخت زتا و ارائه راه حل کاربردی جهت همگون سازی میدان سرعت در ناحیه غیر یکنواخت پتانسیل های زتا می باشد.

معادلات

جهت حل و شبیه سازی مسئله از معادلات استوکس استفاده شده است. معادلات جريان استوكس تقريبا شبيه معادلات ناوير استوكس است با این تفاوت که در آن فرض می کنیم که ترم ho u.
abla u صفر است. بنابر این رابطه جریانی با عدد رینولدز خیلی پایین و نیروهای اینرسی خیلی کوچک را توصیف می کند. بر خلاف معادلات ناویر استوکس معادلات استوکس از یک سیستم تقریبا خطبی پیروی می کنند. معادلات استوکس به صورت زیر است :

$$\rho \frac{\partial \mathbf{u}}{\partial \mathbf{t}} - \nabla \cdot \left[-\mathbf{PI} + \zeta \left(\nabla \mathbf{u} + (\nabla \mathbf{u})^T \right) \right] = \mathbf{F}$$
(1)
$$\nabla \cdot \mathbf{u} = 0$$
(2)

$$' \cdot u = 0$$
 (2)

که اثبات آن به صورت زیر است:

$$\rho(\frac{\partial v}{\partial t} + (\overline{v}.\overline{v})\overline{v}) = -\rho g \overline{v} h - \overline{v} P + \mu \overline{v}^2 \overline{v}$$
(3)

$$(V.\nabla)V=0$$
, $-\rho g \nabla h=f$ (4)

$$\nabla P = f + \mu \nabla^2 \overline{\nabla} \tag{5}$$

$$\nabla \mathbf{u} + (\nabla \mathbf{u})^{\mathrm{T}} = \nabla \mathbf{u}^{2} \tag{6}$$

$$\rho\left(\frac{\partial v}{\partial t}\right) + \nabla PI + \mu[\nabla u + (\nabla u)^{T}] = f$$
⁽⁷⁾

$$\frac{d^2\psi}{dy^2} = k^2 \sinh(\psi) \tag{8}$$

با توجه به اینکه مقدار Ψ در ریز مجراها خیلی کوچک است می توان sinh (ψ) ~ ψ فرض کرد يسخواهيم داشت:

$$\frac{\mathrm{d}^2 \Psi}{\mathrm{d} \mathrm{v}^2} = \mathrm{K}^2 \Psi \tag{9}$$

با توجه به شرایط مرزی زیر داریم : $\psi|_{y=0} = \xi$, $\frac{\partial \psi}{\partial y}|_{y=\frac{H}{2}}$ (10)

$$\frac{\Psi}{\xi} = \frac{\cosh\left[k\left(\frac{y}{H} - \frac{1}{2}\right)\right]}{\cosh\left(\frac{k}{2}\right)}$$
(11)

مدل سازی ریاضی

در واقع دو مکانیزم می تواند جریان یک محلول شناور را در میدان الکتریکی حرکت دهد :1) در حضور سطح جامد مثل سطح ریز ماشین کاری شده کانالهای یک ریز تراشه زیستی2) محلول باردار به شکلی که نزدیک سطوح دیواره باشد.

در این تحقیق از روش دوم استفاده شده است. این لایه ها مربوط به لایه های دوبل پخششی " زیر لایه دوم ای دی ال ها" می شوند که بر اساس ماده مورد استفاده شان به شکل گروههایی با بار منفی یا مثبت در سطوح دیواره مورد استفاده قرار می گیرند. میدان الكتريكي، بار الكتريكي مايع را در لايه هاي دوبل باردار جا به جا مي کند و بدین سان یک جریان الکترواسمتیک به وجود می آید.

در داخل ریز مجرا یک نیرو به بارهای مثبت محلولی که نزدیک سطح دیواره است تحمیل می شود و جریان سیال در جهت میدان الكتريكي شروع به حركت مي كند. گراديان سرعت عمود بر ديواره موجب انتقال ویسکوزیته در جهت میدان الکتریکی می شود. در غیاب نیروهای دیگر سرانجام پروفیل سرعت تقریبا در مقطع عمود بر ديوار غير يكنواخت مي شود.

هندسه ريزمجرا و شرايط مرزى

براى شبيه سازى جريان الكترواسمتيك مى بايست مدل با توزيع پتانسیل الکتریکی در محلول یونی ای که از داخل ریز تراشه می گذرد و همچنین با معادلات برای جریان سیال هم خوانی داشته باشد. شکل (1) هندسه ریز تراشه را نشان می دهد. پتانسیل های متفاوت بین بخشهای مختلف هندسه شکل اعمال می شوند که یک جریان در جهت عمودی یا افقی تولید می کنند که این نیز بستگی به جهت اعمال میدان الکتریکی دارد. در این مدل یک جریان افقی از راست به بالا را در کانال اصلی تولید می کنیم که می توان پتانسیل ها را در مرزهای بازی که سیال اجازه دارد وارد و یا خارج از سیستم كانال شود قرار دهيم. طول شاخه اصلى كانال2- e 1/45 و عرض اين شاخه 2- 2/5e ميليمتر مي باشد اما عرض انشعابات متفاوت است. سیال کاری آب به همراه نمک (NaCl) می باشد که خواص و شرایط آن در جدول شماره 1 آورده شده است.

معادلات مربوط به شرایط مرزی عبارتست از :

$$\mathbf{u} = \frac{\varepsilon_0 \varepsilon_r \varepsilon_0}{\zeta} \nabla \mathbf{v} \tag{12}$$

ولتاژ مرزی و ورودی :
[- PI +
$$\eta$$
 (∇ u+ (∇ u)^T]. n = 0 (13)

,

ں سیال کاری	شماره 1: خواص	جدول
-------------	---------------	------

نماد	مقدار	توضيحات
ρ	10^{3} kg/(m.s)	چگالی سیال
η	10^{3} kg/(m.s)	ويسكوزيته ديناميكي
σ	0/11845 s/m	رسانايي الكتريكي
ε _r	80/2	گذردهی نسبی آب
ζo	0/1 V	پتانسیل زتا

که ${}_{03}$ نشانگر گذردهی فضای آزاد $\left(\frac{F}{m}\right)$, ${}_{3}$ نشانگر گذردهی نسبی آب (بدون بعد) , ${}_{0}$ مربوط به پتانسیل زتا در دیواره کانال (v) و v نشانگر پتانسیل بر حسب (v) است. فرض کنیم یونهای حمل کننده جریان هیچ غلظتی نداشته باشند ، این امکان وجود دارد که بالانس جریان در داخل کانال مقدار مقاومت اهمی اش پایین بیاید که معادلات بالانس برای چگالی بدین صورت است.

$$abla$$
 (14) (14) در اینجا σ نشانه رسانایی بر حسب s/m و عبارت داخل پرانتز نشان دهنده چگالی جریان است که بر حسب $\left(\frac{A}{m^2}\right)$ است.
شرایط مرزی مربوط به بالانس جریان در زیر آورده شده است :
ولتاژ مرزی ورودی و خروجی
 $v = V_0$ (15)
لایه پخش کننده دیوار

$$-\sigma\nabla v \cdot n = 0 \tag{16}$$

که V_0 مربوط به ولتاژی است که در مرزهای طبیعی قرار دارد. در این مرزها پتانسیل و توزیع جریان در ریز تراشه به شرطی تعیین می شود که سیال وارد یا خارج و یا در یک مکان در داخل ریز تراشه ساکن شود.

در این تحقیق سعی شده تا قدرتهای مختلف از پتانسیل های غیر یکنوخت زتا را در یک مجرای سه راهه مدل کنیم. بازه این تغییرات در محدوده 1/0- کے 5 - ولت می باشد. شکل (2) محل قرارگیری این پتانسیل ها را در محل انشعاب نشان می دهد.

نتایج و بحث ها

هنگامی که جریان الکترواسمتیک از داخل ریزمجراهای میکرونی پزشکی عبور می کند ذرات بیولوژیکی سیال گذرنده از این مجراها به دیواره کانال می چسبند و سبب غیر یکنواختی سطح توزیع بار الکتریکی در آن ناحیه می شوند. عواملی دیگر مانند وجود ناخالصی در ماده سازنده دیواره ریزمجرا، تولید ترک، انواع جذب سطحی ديواره و تغييرات پي اچ (PH) محلول را مي توان به عنوان دلايل غیر یکنواختی پتانسیل های زتا در داخل ریزمجراها دانست. در این تحقیق ابتدا" شبیه سازی اعتبارسنجی شده، و پس از آن زتا پتانسیل های منفی مختلف در محل انشعاب مورد بررسی قرار گرفته اند. به منظور اعتبار سنجی؛ یک ریز مجرا که از دو صفحه موازی با زتا پتانسیل های متغییر در دیواره در نظر گرفته شده مورد بررسی قرار می گیرند؛ و نمودار سرعت بر حسب طول مجرا برای شبیه سازی انجام شده با نتایج مرجع [9] در شکل (3) مقایسه می گردند. این مقایسه تطابق خوبی را نشان می دهد که روند عددی مورد استفاده در شبیه سازی را تایید می نماید. در نمونه ای که که در شکل (1) نشان داده شده است جریان ابتدا از سمت راست وارد مجرا می شود. اگر در ابتدا در شاخه های جریان گرفتگی وجود نداشته باشد خطوط جریان به صورت متوازن از مقطع سمت راست به مقطع سمت چپ گذر خواهند کرد (شکل5). اما اگر مقطع جریان دچار گرفتگی شود در ناحیه ناهمگون توازن عبور خطوط جریان برهم می خورد و گردابه هایی نزدیک دیواره بالایی (محل تشکیل اختلال) ایجاد می شود، که علت آن اختلاف پتانسیل های زتا بین مکان خلل و مکان های سالم است. این موضوع به خوبی در شکل (6) نمایان می باشد.

میزان انسداد کانال و همچنین تولید گردابه در کنار دیواره کانال به مقدار غیریکنواختی پتانسیل های زتا وابسته است. یک دیواره سالم در ریزمجرا می بایست برای عبور جریان الکترواسمتیک در داخل خود دارای پتانسیل زتای مثبت باشد، چنانچه گرفتگی در داخل ریزمجرا ایجاد شود و یا هر گونه آسیبی از قبیل شکستگی یا وجود ترک و یا تغییر شکل نامتوازنی در شکل ریزمجرا به وجود آید

شکل 6)آ -میدان سرعت در شاخه سمت راست به ازای زتا پتانسیل های منفی بیشتر از (v) 2(0 -

شکل 3-مقایسه نتایج توزیع سرعت بر حسب طول مجرا برای شبیه سازی کار حاضر با داده های تحلیلی به ازای زتا پتانسیل های مختلف

پتانسیل های زتای منفی در محل خلل شکل می گیرند، این پتانسیل ها سبب بر هم خوردگی میدان سرعت و همچنین تغییر در میدان فشار در داخل ریزمجرا می شود که در پی آن میزان کنترل بر دبی خروجی از هر مقطع کانال بر هم می خورد و راندمان و دقت وسیله را کاهش می دهد.

در این پژوهش قدرتهای متفاوت از پتانسیل های غیر یکنواخت زتا بررسی شده اند که با تغییر در پتانسیل پایین ترین شاخه شاهد تغییر در میدان سرعت در اطراف ناحیه ناهمگون خواهیم بود. اشکال (6. آ) تا (6. د) تفاوت میدان سرعت در ریزمجرای سالم با ریزمجراهای دارای گرفتگی به ازای پتانسیل های متفاوت را نشان می دهند.

(شکل 6) آ. به ازای زتاهای غیریکنواخت منفی روی محل مشخص شده در شکل (2) است. مقدار (v) (1 + = 3 + 1) به ازای ریزمجرای سالم رسم شده و زتاهای منفی میزان قدرت انسداد ویا عمق ترک در دیواره ریزمجرا را نشان می دهند. شکل(6) ب. نیز همین موضوع را به ازای قدرت های بالاتر انسداد و یا عمق ترک در دیواره ریزمجرا نشان می دهد. شکل (6) ث. و د تفاوت میدان سرعت در ریزمجرای سالم و ناسالم را به ازای زتاهای مختلف در شاخه سمت چپ را نشان می دهد.

در این تحقیق محل خلل با قدرت های گرفتگی متفاوت بررسی شده، هر چه میزان یتانسیل زتا که تماما منفی هستند از نظر قدر مطلق مقدار بزرگتری را به خود اختصاص دهند محل خلل با گرفتگی بیشتری همراه می باشد. در اینجا میزان خلل با 13 نوع قدرت غیریکنواختی پتانسیل زتا مورد بررسی قرار گرفته است. در مرحله اول میزان غیریکنواختی از [v] 0/1 – تا [v] 0/15 – مورد تحلیل قرار گرفته است، و سیس قدرت های بالاتر یعنی مقادیر [۷] مورد بررسی قرار گرفته اند. با تغییر پتانسیل شاخه -0/2پایین سعی شده تا میزان ناهمگونی میدان سرعت در طرفین گردابه رفع گردد. اما همانطور که قبلا گفته شد در اثر غیریکنواختی پتانسیل زتا در دیواره کانال میزان غیر یکنواختی در میدان سرعت در داخل ریزمجرا به وجود می آید، به طوری که گردابه ای در کنار محل خلل ظاهر می شود که مقدار سرعت را در قبل و بعد از محل گرفتگی به میزان قابل توجهی تغییر می دهد که علاوه بر به وجود آوردن انقباض و انبساط های سیال سبب کاهش دقت کنترل میزان دبی عبوری از مقطع ریزمجرا می شود و در نتیجه راندمان دستگاه را به شدت کاهش داده و میزان دبی مطلوب از مقطع خروجی بدست نخواهد آمد.

غیر یکنوختی پتانسیل زتا در محل اتصال T شکل بر روی خطوط میدان سرعت اثر گذاشته به طوری که با وجود مقدار[۷] 213 پتانسیل در ورودی شاخه پایین، سرعت روی خط مرکزی

کانال افقی در موقعیتی به اندازه 4 برابر عرض مقطع شاخه عمودی پایینی از لبه اتصال از طرف راست و چپ به ترتیب برابر 1/133621 (mm/s) و 1/370488 (mm/s) مي باشد كه اين نشان دهنده مقدار (mm/s) 0/236846 مکش از شاخه پایین است. با رساندن تدریجی یتانسیل شاخه پایینی به [v] 240 شاهد کمترین مقدار اختلاف در مقدار سرعت طرف راست و چپ ناحیه ناهمگون خواهیم بود. همچنین در چنین پتانسیلی کمترین میزان مکش از شاخه پایینی را شاهد خواهیم بود. به طوری که سرعت در طرف راست و چپ ناحیه ناهمگون به ترتیب برابر (mm/s) 1/205997، (mm/s) 1/205997 و كمترين ميزان مكش از شاخه پایین به مقدار (mm/s) 0/006175 می باشد که بهبود چشمگیری در وضعیت میدان سرعت را مشاهده خواهیم کرد. شکل(7) سرعت طرفین گردابه را نشان می دهد، در این شکل می توان به روشنی دید که سرعت سمت راست و چپ گردابه در پتانسیل [v] 240 به یکدیگر می رسند که سبب توازن در میدان سرعت در شاخه اصلی مجموعه می شود.

شکل 7)سرعت به ازای پتانسیل های مختلف در طرفین گردابه برای ناحیه دارای خلل با قدرت(v) 0/2-

نتيجه گيرى

در این تحقیق با شبیه سازی یک سیستم میکرونی دارای انشعاب مشکل گرفتگی این وسایل مورد بررسی قرار گرفته و راه حلی جهت همگون سازی میدان سرعت در ناحیه ناهمگون اطراف محل گرفتگی ارائه شده است. معادلات استوکس برای عبور نمونه سیال در داخل ریز مجرا به طور عددی حل شدند. عوامل غیریکنواختی پتانسیل های زتا در دیواره ریزمجراها مورد بررسی قرار گرفته اند. همچنین این شبیه سازی قدرتهای مختلف از پتانسیل های غیر یکنواخت زتا مورد بررسی قرار گرفت.

در حقیقت هنگامی که با گرفتگی، وجود ترک، ناخالصی در جـنس دیواره ریزمجرا و عوامل دیگـری کـه سـبب وجـود غیـر یکنـواختی پتانسیل های زتا در مناطق دارای انشعاب در این وسـایل میکرونـی مراجع

- DileepMampallil, Dirk van den Ende,2013. "Electroosmotic shear flow in microchannels", *Journal of Colloid and Interface Science*, 15 January, Pages 234–241
- [2] H.M. Park , H.D. Lee,2012 ," Effects of wall roughness and velocity slip on streaming potential of microchannels", *International Journal of Heat* and Mass Transfer, May, Pages 3295–3306
- [3] Claudio L.A. Berli ,2007," Theoretical modelling of electrokinetic flow in microchannel networks", *Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engineering Aspects* 5 July, Pages 271–280
- [4] Emilij K. Zholkovskij, Andriy E. Yaroshchuk, Jacob H. Masliyah, Joan de Pablo Ribas,2010, " Broadening of neutral solute band in electroosmotic flow through submicron channel with longitudinal non-uniformity of zeta potential", *Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engineering Aspects*, 5 February, Pages 338–346
- [5] Jacky S.H. Lee, Carolyn L. Ren, Dongqing Li ,2005," Effects of surface heterogeneity on flow circulation in electroosmotic flow in microchannels", *AnalyticaChimicaActa*, 14 February, Pages 273–282
- [6] Sinan E. Yalcin , Ashutosh Sharma , ShizhiQian , Sang W. Joo , OktayBaysal ,2011," On-demand particle enrichment in a microfluidic channel by a locally controlled floating electrode", *Sensors and Actuators B: Chemical* 31 March, Pages 277–283
- [7] S. Sánchez, J. Arcos, O. Bautista, F. Méndez, 2013, "Joule heating effect on a purely electroosmotic flow of non-Newtonian fluids in a slit microchannel", *Journal of Non-Newtonian Fluid Mechanics*, Pages 1–9
- [8] Mohammad Hadigol, Reza Nosrati , MehrdadRaisee,2011, "Numerical analysis of mixed electroosmotic/pressure driven flow of power-law fluids in microchannels and micropumps", Colloids and Surfaces A: Physicochemical and Engineering Aspects, 20 January, Pages 142–153

[٩]سید علی میر بزرگی , حمید نیازمند، 1387" بررسی عددی اثرات مخزن روی ولتاژ القایی در جریان مایع فشار – محرک درون ریزمجرا ها "،مجله علمی پژوهشی امیر کبیر ، مهندسی مکانیک ، سال چهل و دو ، شماره 2 ، صفحات 69 تا 77 مواجه می شویم، می توانیم با تغییر در پتانسیل های شاخه های فرعی میزان غیریکنواختی در میدان سرعت در اطراف گردابه های ایجاد شده در محل خلل را به طور چشم گیری به حالت همگون و متوازن نزدیک کنیم. در واقع در اثر غیریکنواختی پتانسیل های زتا در اتصالات دارای انشعاب در مکان خلل گردابه ای تولید می شود که میدان سرعت را در کانال انتقال دهنده سیال به شدت نا متوازن می کند به طوری که کلیه محاسبات به منظور پیش بینی دبی خروجی از مجرا را دچار اختلال می کند و راندمان کیفی دستگاه را کاهش می دهد. اما با استفاده از روش تغییر در پتانسیل شاخه های فرعی این مشکل تا حد قابل توجهی برطرف شده و دبی های مطلوب کاربر را از این وسایل می توان انتظار داشت.

فهرست علائم

N. نيروي حجمي F m: ارتفاع ریزمجرا H ی دی ال : پارامتر زخامت ای دی ال kn :بردار نرمال P: فشار pa: u: سرعت اجزا در مختصات کارتزین mm/s y، x: مختصات کارتزینmm علائم يونانى e، گذردهی نسبی آب kg/m³ : چگالی سیال ρ kg/(m.s)ویسکوزیته دینامیکی (η s/m الكتريك. : σ ج: دهی نسبی آب Er v: زتا يتانسيل ζ yv پتانسیل الکتریکی در راستای Ψ xv یتانسیل الکتریکی در راستای : ϕ